

Gudstjeneste i Skævinge & Lille Lyngby Kirke

den 12. august 2018

Kirkedag: 11.s.e.Trin/B

Tekst: 5 Mos 30,15-20; Rom 10,4-17; Luk 7,36-50

Salmer:

SK: 749 \* 450 \* 451 \* 397 \* 151 \* 520 \* 582

LL: 749 \* 397 \* 151 \* 582

De tre evangelister Matthæus, Markus og Lukas har mange lighedspunkter i deres glædelige budskab/fortælling om Jesus. Men der er også forskelle. En af forskellene mellem Lukas og de to andre er, at det vrirler med kvinder i Lukasevangeliets forhold til de to andre evangelister, så er der mange flere kvinder på scenen i Lukasevangeliets. Det synes vi måske ikke er så mærkeligt, for i vores tid, møver kvinderne sig jo ind overalt. Kvinderne er kommet så meget på banen i vor tids samfund, at der nu opstår de tanker, at vi slet ikke længere skal tale om mænd og kvinder, men mennesker. Vi skal ikke opdele i køn, men have en fællesbetegnelse. I min verden er det absurd og til skade for opfattelsen og oplevelsen af rigdommen i de to køn i deres forskellighed og fællesskab. Det bliver så endnu mere absurd, synes jeg, når vi stadig i sportens verden skal operere med kønsopdelt aktivitet. Her skal der skelnes, og det er kun i meget få sammenhænge, at mænd og kvinder udøver idræt sammen. Det bliver så endnu mere absurd igen, når professionel idrætsudøvelse jo er et arbejde, som nogle mennesker tjener til livet på. Indenfor det arbejdsområde, som hedder sport, må man skelne mellem kønnene, men intet andet sted på arbejdsmarkedet, så er det diskriminering.

Alt dette ikke for at udtale mig om kønsroller i vore dage. Men for at synliggøre, hvor svært det nogle gange kan være for os sådan rigtig at forstå de bibelske tekster, og det, som er på spil i

disse. For når Lukas lader så mange kvinder være i fortællingen om Jesus, så har han virkelig lagt sig ud med sin samtids kønsrollemønstre. Og ikke nok med, at kvinder spiller hovedrollen i enkelte begivenheder; men de spiller også den positive hovedrolle på mandens bekostninger. Således også i dagens fortælling. Det er kvinden, der kommer bedst ud af fortællingen.

Nu er det jo ikke Lukas, der lægger sig ud med sin samtid. Det er Jesus. Der findes nogle skriftlige forlæg fra jødedommen, som handler om mandens bønner, og heri takker den jødiske mand hver dag Gud for, at han ikke er født som kvinde. Det er derfor uhyre grænseoverskridende, hvad der fortælles om Jesus og kvinder. At der overhovedet kan fortælles om Jesus og kvinder, er bekymrende. For ikke kun i sin egenskab af mand, men også som lærer/mester, burde han holde sig langt fra kvinder, og Jesus burde i dagens fortælling højlydt have udbrudt: Hvem er den mand, der ikke kan holde styr på sin kvinde, da kvinden kommer hen til ham. Jesus ved godt, at det spørgsmål ville han ikke få noget svar på, for der er sandsynligvis ingen mand, der skal styre hende. Og hvis overleveringen har ret i, at hendes synd består i at være prostitueret, så skal byens mænd jo nok holde mund med, at de måske godt kan tackle hende. Det kunne jo meget nemt misforstås.

Denne kvinde. En kvinde som på så mange punkter fremhæves på farisæeren Simons bekostning. Synderinden, der fremhæves på bekostning af en skriftlærd og lovfrom jødisk mand. Jesus går langt over grænsen for anstændig, rosværdig og mandig adfærd.

Læser man Lukasevangeliet fra begyndelsen af, så vil man blandt andet kunne følge, at der sker en intensivering i

spørgsmålet om, hvem er Jesus? Hvem er han egentlig? Et spørgsmål, der også stilles igen i dag: ”Hvem er han, som endog tilgiver synder?” Lukasevangeliet igennem stiger intensiteten i spørgsmålet: Hvem er han? Hvem er han, som.. En stigning i intensitet, der er begrundet i, at Jesus både siger og gør nogle ting, som – som nævnt – sprænger alle fordomme og meninger om god opførsel; men som også udelukkende er forbeholdt Gud Herren. Og Jesu samtidig kender ingen anden magt og myndighed, der kan tilgive synder uden Gud Herren. Jesus siger og gør nogle ting, som klinger bekendt i deres erkendelse og bibelforståelse; men det klinger i billeder, forståelser og erkendelser af Gud Herren.

Men er han Gud Herren, hvordan kan han så lade sig befamle af en syndig kvinde? Ovenikøbet en kvinde, som sætter al ærbarhed og anstændighed til side ved at kysse hans fødder og slå sit hår ud, så hun kan tørre hans fødder. Finder Gud sig i det?

Hvem er han?

Svaret på det spørgsmål afhænger meget af, med hvilken tilgang man stiller det. Eller rettere, det afhænger meget af, med hvilket motiv, man ser Jesus. Det afhænger af, med hvilke øjne, man ser Jesus. Det afhænger af, med hvilken legemsdel, man ser Jesus.

Ser man Jesus med hjernen eller hjertet? Ser man ham med kundskabens øjne eller med kærlighedens øjne? Ser man ham med selvretfærdighedens øjne eller nådens øjne? Skal vi bruge lidt mere teologiske termer, så handler det om, om man ser Jesus med lovens øjne eller med evangeliets øjne. Ser man på Jesus, fordi man i ham ser noget, der vækker håb, skaber tro og åbner kærlighedens kilder, eller ser man på Jesus, fordi man

forarges over hans tilgængelighed? Ser man på Jesus, for at få ham til at passe ind i eget billede af det guddommelige, eller ser man på Jesus, fordi man ser, at man i ham er i det guddommeliges billede?

Farisæeren og synderinden er i deres modsætninger repræsentanter for hver sin modpol. Farisæeren kan ikke få Jesu gerninger og ord til at passe med den sande profetskikkelse, og slet ikke med, at Jesus måske skulle være mere end en profet. Jesus er jo nærmest blasfemisk i sin omgang med Guddoms-termer og billeder og mennesker. Farisæeren Simon kan ikke få det til at passe, at der ikke er ros til den rosværdige og fromme og ris til synderen og kvinden.

Kvinden ser derimod i Jesus en mand, der handler som Gud Herren. Hun ser i Jesus en mand, der er menneskelig i sin guddommelighed og guddommelig i sin menneskelighed. Det skal indrømmes, at det siges ikke om hende i teksten; men det må være sådan noget, hun ser, siden hun trodser alle fordomme og regler for opførsel for sådan en som hende: en kvinde, en syndig kvinde.

Kvinden ser i Jesus et menneske, der elsker hende. Ikke en mand, der skal være kunde; men et menneske, der elsker hende som menneske. Uagtet hendes syndighed. Kvinden er betaget af Jesus, hun elsker ham i respekt og ærefrygt. Ikke som en kvinde elsker en mand; men som et menneske, der er dømt ude, elsker et andet menneske, der tager dette ind til sig. Dette siges i de ord, Jesus siger om hende: ”Hendes mange synder er tilgivet, siden hun har elsket meget.”

Dét kan nemt misforstås således, at hun tilgives for sin kærligheds skyld. Men sådan som Jesus siger det, så skyldes hendes kærlighed, at hun har mødt tilgivelsen. Når vinduerne er

våde, så er det, fordi det har regnet. Det er ikke sådan, at det har regnet, fordi vinduerne er våde. De våde vinduer er ikke årsag til regnen, men regnen er årsag til de våde vinduer. Hun har mødt tilgivelsen, og hun elsker. Sådan som vi har fortællingen hos Lukas, så siger kvinden ikke eet ord i hele handlingsforløbet. Men hun gør en masse ting, som hun jo ikke burde qua sin syndighed. Farisæeren Simon siger en masse, men har ikke gjort noget som helst af det, det var forventet af ham som vært for sin gæst, og ydermere når han betegner sin gæst som Mester. Derfor Jesu tale om, hvor kærligheden er til stede, og hvordan og hvor meget, den kommer til udtryk.

Jesus tilgiver kvinden. Han sender hende bort med ordene: "Din tro har frelst dig. Gå bort med fred!"

Din tro har frelst dig. Jeg har nævnt det før, men er nød til at nævne det igen, for det er så nemt at få disse ord galt i ørene, og således kan de fuldstændig forkvakle vort forhold til Gud. For så er troen jo også en gerning. Nej. Tro er at søge Jesus og tage mod, hvad han giver. Tro er at erkende, at jeg kan kun komme til Jesus. Troens "gerning" er at se på Jesus med hjertet og kærligheden og deri håbe på nåden. Troens "gerning" er at lade sig lede til Jesus, som troen altid spørger efter. Når troen frelser, betyder det altid, at ham, som du tror på, har frelst dig. Din tro har frelst dig = Jesus har frelst dig = tilgivet dig.

Gå bort med fred! Fred er også det sidste ord, præsten siger til menigheden i gudstjenesten. Det er det sidste ord i velsignelsen. I bibelsk forståelse betyder 'fred' tilgivelse/eftergivelse af skyld og genoprettelse af forholdet til Gud. Det kan kvinden tage imod, derimod kan Simon ikke. Simon mangler syndserkendelsen og kan derfor heller ikke tage imod syndsforladelsen.

Hvem er Jesus? Er han en provokatør og profetisk opkomling? Eller er han, hvad han siger om sig selv: han, der er kommet for at opsøge og frelse den fortabte, sætte mennesker fri og udråbe nådens år fra Herren?

Folkeskaren spørger: Hvem er han? Farisæeren svarer på sin måde, kvinden svarer på sin måde. Vi skal svare på vores måde, og her kan man ikke sige, at det ikke vedkommer én. Paulus svarer også i NT-læsningen, med ordene: ”Ingen, som tror på ham, skal blive til skamme”, ”for ”enhver, som påkalder Herrens navn skal frelses””.

Lov og tak og evig ære være dig vor Gud, Fader, Søn og Helligånd, du, som var, er og bliver én sand treenig Gud, højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed. Amen